

ที่ นร ๐๕๐๔/๓๓๓๗

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๒๕

เรื่อง การลงชื่อและตำแหน่งของหัวหน้าส่วนราชการในมหาวิทยาลัย/สถาบัน

เรียน อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

อ้างถึง หนังสือสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่ ทม ๑๕๐๑/๒๓ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๒๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ได้หารือวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการลงชื่อตำแหน่งของผู้บริหารในมหาวิทยาลัย/สถาบันต่าง ๆ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในหนังสือราชการว่า จะใช้ทั้งตำแหน่งบริหารและตำแหน่งทางวิชาการพร้อมกัน เช่น อธิการบดีและศาสตราจารย์ รองอธิการบดีและรองศาสตราจารย์ คณบดีและรองศาสตราจารย์ ฯลฯ จะกระทำได้เพียงใดหรือไม่ ความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้นำเรื่องนี้เสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้ว เห็นว่าเรื่องการลงตำแหน่งในหนังสือราชการนี้ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ กำหนดให้ลงตำแหน่งของเจ้าของหนังสือไว้ได้วงเล็บชื่อเต็ม ทั้งนี้ เนื่องจากข้าราชการทุกคนจะต้องมีตำแหน่งครองอยู่เสมอ แต่โดยที่ตำแหน่งของข้าราชการโดยทั่วไปจะมี ๒ ลักษณะ คือ ตำแหน่งทางวิชาการ และตำแหน่งบริหาร ซึ่งข้าราชการทุกคนจะต้องมีตำแหน่งทางวิชาการหรือตามสายงาน ตามลักษณะการกำหนดตำแหน่งที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลกำหนด เช่น นักบริหาร บุคลากร นิติกร นายแพทย์ ฯลฯ เป็นต้น แต่ข้าราชการบางคนจะดำรงตำแหน่งในขณะเดียวกันทั้งสองลักษณะตำแหน่ง คือ ดำรงตำแหน่งทั้งตำแหน่งทางวิชาการและตำแหน่งบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่เป็หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าหน่วยงาน เช่น ปลัดกระทรวง (นักบริหาร ๑๑) อธิบดี (นักบริหาร ๑๐) ผู้อำนวยการกอง (เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๘) หัวหน้าแผนก (บุคลากร ๖) เป็นต้น ฉะนั้น การลงชื่อและตำแหน่งจึงย่อมมีลักษณะแตกต่างไปตามการดำรงตำแหน่ง ถ้าเป็นข้าราชการผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเพียงอย่างเดียวก็ลงตำแหน่งนั้น ๆ ได้ แต่สำหรับข้าราชการผู้ที่ดำรงตำแหน่งทั้งสองลักษณะนั้น ในเรื่องนี้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณฯ มิได้กำหนดรายละเอียดไว้ แต่วิธีปฏิบัติโดยทั่วไปจะลงตำแหน่งเพียงอย่างเดียว คือลงเฉพาะตำแหน่งบริหาร เช่น ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้อำนวยการกอง ฯลฯ เพื่อให้เป็นที่ทราบว่าเป็นขณะนั้นดำรงตำแหน่งเป็นผู้บังคับบัญชตำแหน่งใดมีอำนาจหน้าที่เพียงใด (ซึ่งจะมีผลต่อการปกครองบังคับบัญชาและการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ต่อไป) ดังนั้น กรณีการลงตำแหน่งตามข้อหารือดังกล่าวข้างต้นจึงน่าจะระบุเฉพาะตำแหน่งบริหารอย่างเดียว เพื่อให้สอดคล้องกับวิธีปฏิบัติโดยทั่วไปก็น่าจะเป็นการเพียงพอ นอกจากนี้มีข้อสังเกตว่า กรณีที่กล่าวว่าตำแหน่งศาสตราจารย์เป็นตำแหน่งที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ นั้น ในข้อเท็จจริงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ระดับ ๑๐ ขึ้นไป ก็เป็นตำแหน่งที่จะต้องได้รับการโปรดเกล้าฯ เช่นเดียวกัน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการฯ
ดังกล่าวข้างต้น
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ.

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) อภิลาศ โอสธานนท์
(นายอภิลาศ โอสธานนท์)
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กองแผนงานและวิชาการ
โทร. ๒๘๑๔๐๐๕, ๒๘๒๕๓๒๒

ที่ ทม ๑๕๐๑/๒๓

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
ถนนสุขาภิบาล ๒ กทม. ๑๐๒๔๐

๓ มกราคม ๒๕๒๕

เรื่อง ขอรื้อหรือเรื่องการลงชื่อและตำแหน่งของหัวหน้าส่วนราชการในมหาวิทยาลัย/สถาบัน

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๔/ว ๔๕ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งให้ส่วนราชการต่าง ๆ ทราบว่า การลงชื่อตำแหน่งของเจ้าของหนังสือเห็นสมควรให้ลงตำแหน่งควบไปกับชื่อส่วนราชการ เช่น ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมการแพทย์ ดังความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ได้รับทราบแล้ว อย่างไรก็ตามเนื่องจากตำแหน่งผู้บริหารในมหาวิทยาลัย/สถาบัน ซึ่งเป็นส่วนราชการสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หรือผู้อำนวยการสำนัก เป็นตำแหน่งที่มาจากการสรรหา หรือการเลือกตั้ง โดยผู้ได้รับการสรรหาหรือเลือกตั้งจะได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง มีวาระเป็นคราวไปตามพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษานั้น นอกจากนี้ผู้ได้รับการแต่งตั้งดังกล่าวยังได้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการคือ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือ อาจารย์ (ตำแหน่งศาสตราจารย์เป็นตำแหน่งที่ได้รับการโปรดเกล้าฯ ด้วย) โดยขณะที่ดำรงตำแหน่งบริหารก็จะดำรงตำแหน่งทางวิชาการอยู่ด้วยพร้อมกัน เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่งบริหารแล้วก็จะดำรงตำแหน่งทางวิชาการเพียงอย่างเดียว ดังนั้น ตำแหน่งบริหารของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยจึงเป็นลักษณะหมุนเวียนสลับกันไป ต่างกับตำแหน่งบริหารของข้าราชการพลเรือนสามัญหรือข้าราชการอื่น ๆ โดยทั่วไป นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับชื่อตำแหน่งของผู้บริหารในมหาวิทยาลัยต่างประเทศ เช่น ตำแหน่งคณบดี จะใช้คำว่า Professor and Dean หรือ Distinguished Professor and Dean ลงในหนังสือต่าง ๆ ซึ่งทำให้นักลหรือหน่วยงานที่รับหนังสือรับรู้ถึงระดับตำแหน่งของเจ้าของหนังสือด้วย ดังนั้น สถาบันจึงใคร่ขอรื้อว่าการลงชื่อตำแหน่งของผู้บริหารในมหาวิทยาลัย/สถาบันต่าง ๆ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในหนังสือราชการ จะใช้ทั้งตำแหน่งบริหารและตำแหน่งทางวิชาการพร้อมกัน เช่น อธิการบดีและศาสตราจารย์ รองอธิการบดีและรองศาสตราจารย์ คณบดีและรองศาสตราจารย์ ฯลฯ จะกระทำได้เพียงใดหรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) อมร รักษาสัตย์

(นายอมร รักษาสัตย์)

อธิการบดีและศาสตราจารย์